

Bescherming van de bodem

Artikel 12

Geen enkel onderhoud van een voertuig of machine is toegelaten op de openbare weg of op de bouwplaats buiten een zone waar de bodem beschermd wordt.

HOOFDSTUK III. — Wijzigings- en overgangsbepalingen

Overeenstemming van een bouwplaats met deze verordening

Artikel 13

De overeenstemming van een bouwplaats met de onderhavige titel houdt niet in dat deze bouwplaats strookt met de andere geldende wetten en verordeningen.

Toepassing in de tijd

Artikel 14

Onverminderd de toepassing van artikel 1 is deze titel van toepassing op bouwplaatsen die al operationeel zijn op de dag waarop deze verordening van kracht wordt.

Hij is van toepassing op de in artikel 1 bedoelde werken en handelingen die, omwille van hun geringe omvang, vrijgesteld zijn van een stedenbouwkundige vergunning en waarmee begonnen wordt na de inwerkingtreding ervan.

Aanplakking

Artikel 15

Bijlagen 1 en 2 van het besluit van 3 juli 1992 betreffende de aanplakking die is voorgeschreven voor stedenbouwkundige handelingen en werken, worden aangevuld met de volgende gegevens :

- « — de voorwaarden inzake het reinigen van de bouwplaats;
- het uurrooster van de bouwplaats. »

GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE VERORDENING

TITEL IV. — Toegankelijkheid van gebouwen voor personen met beperkte mobiliteit

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK I. — ALGEMEEN

HOOFDSTUK II. — Normen met betrekking tot de toegang tot de gebouwen

HOOFDSTUK III. — Normen met betrekking tot de toegang tot parkeerruimten

HOOFDSTUK IV. — Normen met betrekking tot de verplaatsing binnenin de gebouwen

HOOFDSTUK V. — Normen met betrekking tot de uitrustingen

HOOFDSTUK VI. — Overgangs- en slotbepalingen

HOOFDSTUK I. — Algemeen

Toepassingsgebied

Artikel

§ 1. Deze titel is van toepassing op het volledige grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

§ 2. Deze titel is van toepassing op :

1° de handelingen en werken die onderworpen zijn aan een stedenbouwkundige vergunning krachtens artikel 98, § 1, eerste lid, van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening, die betrekking hebben op de gebouwen of uitrustingen, vermeld in § 3;

2° de handelingen en werken die, omwille van hun geringe omvang, vrijgesteld zijn van een stedenbouwkundige vergunning, zoals bedoeld in artikel 98, § 2 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening, en die betrekking hebben op de gebouwen of uitrustingen, vermeld in § 3;

3° de handelingen en werken bedoeld in artikel 98, § 3 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening, waarvoor een stedenbouwkundige verordening een vergunning oplegt.

§ 3. De voor het publiek toegankelijke gebouwen of uitrustingen, zoals bedoeld in deze verordening, zijn :

1° gebouwen en ruimten voor recreatieve, toeristische en sociaal-culturele activiteiten, gebouwen voor conferenties en exposities, alsook de speelpleinen;

2° gebouwen voor de uitoefening van een verering of de uitdrukking van filosofische, religieuze en politieke ideeën;

3° gebouwen voor bejaarden en/of gehandicapten;

Protection du sol

Article 12

Aucun entretien de véhicule ou d'engin n'est autorisé sur la voie publique, ou sur le chantier en dehors d'une zone aménagée de telle manière que le sol soit protégé.

CHAPITRE III. — Dispositions modificatives & transitoires

Conformité d'un chantier au présent règlement

Article 13

La conformité d'un chantier de travaux au présent titre ne permet pas de préjuger de sa conformité aux autres lois et règlements applicables.

Application dans le temps

Article 14

Sans préjudice de l'application de l'article 1er, le présent titre s'applique aux chantiers de travaux existants au jour de son entrée en vigueur.

Il s'applique aux actes et travaux visés à l'article 1er, dispensés, en raison de leur minime importance, de l'obtention d'un permis d'urbanisme, dont l'exécution suit son entrée en vigueur.

Affichage

Article 15

Les annexes 1 et 2 de l'arrêté du 3 juillet 1992 relatif à l'affichage prescrit pour les actes et travaux autorisés en matière d'urbanisme sont complétées par les données qui suivent :

- « — les conditions de nettoyage du chantier;
- les horaires du chantier. »

REGLEMENT REGIONAL D'URBANISME

TITRE IV. — Accessibilité des bâtiments par les personnes à mobilité réduite

Table des matières

CHAPITRE Ier. — Généralités

CHAPITRE II. — Normes relatives aux accès aux bâtiments

CHAPITRE III. — Normes relatives aux accès aux parkings

CHAPITRE IV. — Normes relatives à la circulation interne dans les bâtiments

CHAPITRE V. — Normes relatives aux équipements

CHAPITRE VI. — Dispositions transitoires et finales

CHAPITRE Ier. — Généralités

Champ d'application

Article 1er

§ 1er. Le présent titre s'applique à l'ensemble du territoire de la Région de Bruxelles-Capitale.

§ 2. Le présent titre s'applique :

1° aux actes et travaux soumis à permis d'urbanisme par l'article 98, § 1er, alinéa 1er, du Code bruxellois de l'aménagement du territoire, qui concernent les bâtiments ou équipements énumérés au § 3;

2° aux actes et travaux qui, en raison de leur minime importance, sont dispensés de l'obtention d'un permis d'urbanisme, visés à l'article 98, § 2 du Code bruxellois de l'aménagement du territoire, qui concernent les bâtiments ou équipements énumérés au § 3;

3° aux actes et travaux visés à l'article 98, § 3 du Code bruxellois de l'aménagement du territoire, pour lesquels un règlement d'urbanisme impose un permis.

§ 3. Les bâtiments ou équipements visés par le présent règlement sont :

1° les bâtiments et espaces destinés aux activités récréatives, touristiques et socioculturelles, aux conférences et aux expositions, ainsi qu'aux plaines de jeux;

2° les bâtiments destinés à l'exercice d'un culte ou à l'expression d'idées philosophiques, religieuses et politiques;

3° les établissements destinés aux personnes âgées et/ou aux personnes handicapées;

4° gebouwen voor sport en activiteiten in de open lucht;

5° kantoorgebouwen, handelszaken, winkelcentra, hotels en appart-hotels, restaurants en cafés in geval van nieuwbouw; in geval van renovatie : dezelfde gebouwen, waarvan de lokalen die toegankelijk zijn voor het publiek een totale netto-oppervlakte van minstens 200 m² hebben.

Onder « totale netto-oppervlakte » wordt verstaan : het totaal van de vloeroppervlakten, uitgezonderd :

- de lokalen met een vrije hoogte van minder dan 2,20 meter;
- de lokalen die fungeren als parkeerruimte;
- de ondergrondse lokalen, die gebruikt worden als kelder, voor technische apparatuur of als opslagplaats.

De afmetingen van de vloeren worden gemeten tussen de kale binnenmuren;

6° ziekenhuizen, klinieken, poliklinieken, verzorgingscentra en gelijk-gestelde centra, centra voor medische, sociale en gezinshulp en voor geestelijke gezondheidszorg, funeraria;

7° parkeerruimten of gebouwen bestemd voor het parkeren;

8° openbare toiletten;

9° kantoren voor post, telegraaf en telefoon, banken en andere financiële instellingen;

10° rechtbanken en openbare besturen, gerechtshoven en rechtbanken en hun griffies, alsook alle plaatsen waar de verschillende organismen die de overheidsinstellingen vertegenwoordigen hun zittingen en raden houden;

11° strafinstellingen en instellingen voor heropvoeding;

12° de opvanginstellingen, onderwijs- en opleidingsinstellingen, met inbegrip van internaten en instellingen voor peuter- en kleuteropvang;

13° luchthavengebouwen die toegankelijk zijn voor het publiek;

14° de gemeenschappelijke delen van gebouwen met meerdere woningen die voorzien zijn van een lift, tot en met inbegrip van de toegangsdeur van de woningen; en bij een nieuwbouw, de gemeenschappelijke delen met inbegrip van de toegangsdeur van elke woning op de benedenverdieping van gebouwen zonder lift;

15° de stations voor het openbaar vervoer, inclusief de perrons;

16° openbare telefooncellen;

17° openbare brievenbussen;

18° geldautomaten;

19° elektronische zelfbedieningsautomaten;

20° alle openluchtruimtes voor recreatie en wandelingen zoals parken, kerkhoven,....

§ 4. Deze verordening is niet van toepassing op de handelingen en werken aan een bestaand bouwwerk als zij gebeuren met het oog op het behoud van het bouwwerk en dit niet ingrijpend wijzigen.

Definities

Artikel 2

In deze verordening wordt verstaan onder :

1° toegangsruimte : oppervlakte nodig voor de verplaatsing met een rolstoel;

2° draairuimte : oppervlakte nodig voor draaibewegingen met een rolstoel;

3° ingrijpende wijziging : alle handelingen en werken met volgend doel :

1 - verbouwingen waarbij de structuur van het gebouw gewijzigd wordt, met name de bouw van een uitbreiding of van een extra verdieping;

2 - de wijziging van de bestemmingen of van de verdeling ervan;

3 - de wijziging van het aantal woningen;

4° persoon met beperkte mobiliteit : persoon wiens mogelijkheden om zich te voet te verplaatsen tijdelijk of definitief beperkt zijn.

4° les établissements et espaces destinés à la pratique du sport et de la vie de plein air;

5° les immeubles à usage de bureaux, établissements de commerce, centres commerciaux, hôtels et appart-hôtels, restaurants et cafés en cas de construction neuve; pour la rénovation, les mêmes immeubles dont les locaux accessibles au public ont une superficie nette totale est d'au moins 200 m².

Par « superficie nette totale », on entend le total des surfaces des planchers à l'exclusion :

- des locaux offrant une hauteur libre de moins de 2,20 mètres;
- des locaux affectés au parage;
- des locaux situés sous le niveau du sol et qui sont affectés aux caves, aux équipements techniques et aux dépôts.

Les dimensions des planchers sont mesurées entre le nu des murs intérieurs;

6° les hôpitaux, cliniques, polycliniques, centres de soins et assimilés, centres d'aide médicale, familiale, sociale et de santé mentale, les centres funéraires;

7° les parkings ou bâtiments destinés aux parkings;

8° les toilettes publiques;

9° les bureaux de poste, de télégraphe et de téléphone, les banques et autres établissements financiers;

10° les juridictions et les administrations publiques, les cours et tribunaux et leurs greffes, ainsi que tout lieu accueillant les assemblées, les conseils des divers organismes représentant les institutions publiques;

11° les établissements pénitentiaires et de rééducation;

12° les établissements d'accueil, d'enseignement et de formation, en ce compris les internats et les établissements destinés à la petite enfance;

13° les bâtiments d'aéroport accessibles au public;

14° les parties communes des immeubles de logements multiples équipés d'ascenseur jusque et y compris la porte d'entrée des logements; et en cas de construction neuve, les parties communes y compris les portes d'entrée de chaque logement du rez-de-chaussée des immeubles dépourvus d'ascenseur;

15° les gares et les stations de transports en commun, en ce compris les quais;

16° les téléphones publics;

17° les boîtes aux lettres publiques;

18° les distributeurs de billets de banque;

19° les appareils permettant le libre service par des moyens électroniques;

20° tous les espaces extérieurs de loisir et de promenade tels que parcs, cimetières,....

§ 4. Le présent règlement ne s'applique pas aux actes et travaux relatifs à une construction existante dans la mesure où ceux-ci visent au maintien de cette construction et n'apportent pas de modification majeure à celle-ci.

Définitions

Article 2

Au sens du présent règlement, on entend par :

1° aire d'approche : surface nécessaire au déplacement d'une personne en chaise roulante;

2° aire de rotation : surface nécessaire aux manœuvres de pivotement d'une personne en chaise roulante;

3° modification majeure : tous les actes et travaux qui ont pour objet :

1 - les transformations qui touchent à la structure du bâtiment, notamment la construction d'une extension ou d'un étage supplémentaire;

2 - la modification des destinations ou de leur répartition;

3 - la modification du nombre de logements;

4° personne à mobilité réduite : personne dont les facultés de déplacement à pied sont réduites de manière temporaire ou définitive.

HOOFDSTUK II. — Normen betreffende de toegang tot de gebouwen

Internationaal symbool voor toegankelijkheid

Artikel 3

§ 1. Het internationaal symbool voor toegankelijkheid zoals bedoeld in artikel 4 van de wet van 17 juli 1975 betreffende de toegang van mindervaliden tot voor het publiek toegankelijke gebouwen, wordt aangebracht aan de ingang van de gebouwen die over een uitrusting beschikken die voldoet aan de voorwaarden inzake toegankelijkheid zoals opgelegd door deze verordening.

Dit symbool is een bord met een witte figuur in een rolstoel op een reflecterende blauwe achtergrond.

§ 2. Dat bord wordt aangebracht op een zichtbare plaats rechts van de ingang alsook op interne en externe uitrustingen voor personen met beperkte mobiliteit.

§ 3. Naast het internationaal symbool voor toegankelijkheid, worden de gebouwen die toegankelijk zijn voor personen met beperkte mobiliteit ook aangegeven door één of meerdere borden, pictogrammen en aanwijzingen in brailleschrift aangaande de activiteiten of diensten die in het gebouw aangeboden worden.

Toegangsweg

Artikel 4

De voor het publiek toegankelijke gebouwen beschikken over ten minste één toegangsweg van 1,20 m breed. Deze bevindt zich zo dicht mogelijk bij de hoofdingang en voldoet aan één van de volgende twee voorwaarden :

1° gelijkliggen met het straatniveau of, zoniet, een opstap van maximum 0,02 m hebben, schuin afgewerkt met een helling van maximum 30°; geen enkele trede is toegestaan;

2° voorzien zijn van een toegangshelling die voldoet aan de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 5.

Het traject moet voorzien zijn van een schriftelijke markering, aangevuld met pictogrammen en/of gekleurde geleidelijnen, opdat personen met beperkte mobiliteit zich gemakkelijk zouden kunnen oriënteren.

Het oppervlak van de toegangsweg is hard en slipvrij, zonder hindernissen voor voeten of wielen. Het zorgt ook voor een goede oriëntatie van de slechtzienden en blinden.

Kenmerken van de toegangshelling

Artikel 5

§ 1. Deze helling heeft een maximaal hellingspercentage van 5 % over een maximumlengte van 10 m.

Als het technisch onmogelijk is om aan de in het 1e lid vermelde voorwaarden te voldoen, bedraagt het hellingspercentage van de toegangshelling :

- ten hoogste 7 % over een doorlopende maximumlengte van 5 m;
- ten hoogste 8 % over een doorlopende maximumlengte van 2 m;
- ten hoogste 12 % over een doorlopende maximumlengte van 0,50 m.

Aan beide uiteinden van de helling moet een overloop of een rustplaats van minstens 1,50 m lang aangelegd zijn.

Schets nr. 1 in bijlage 1 van deze titel illustreert deze paragraaf.

§ 2. Langs de vrije zijanten van de helling, de overlopen en de rustplaatsen wordt een kantsteen van minstens 0,05 m hoog voorzien.

De helling, de overlopen en de rustplaatsen zijn aan weerszijden uitgerust met een doorlopende leuning met twee stangen op respectievelijk 0,75 m en 1,00 m hoogte boven de grond. De vrije breedte tussen de twee leuningen aan weerszijden bedraagt minstens 1,20 m.

§ 3. Het hellingspercentage van de zijkant van de helling mag niet meer dan 2 % bedragen.

Toegangsdeur

Artikel 6

§ 1. Minstens één toegangsdeur verzekert een vrije doorgang van 0,95 m. Deze is een klap-, zwaai- of schuifdeur. Het eventuele mechanisme voor de manuele opening bevindt zich op 0,80 m boven de grond.

Bij dubbele deuren moet één enkele open vleugel de vrije doorgang mogelijk maken.

CHAPITRE II. — Normes relatives aux accès aux bâtiments

Symbole international d'accessibilité

Article 3

§ 1. Le symbole international d'accessibilité visé à l'article 4 de la loi du 17 juillet 1975 relative à l'accès des handicapés aux bâtiments accessibles au public, est apposé à l'entrée des bâtiments disposant d'un équipement répondant aux conditions d'accessibilité imposées par le présent règlement.

Ce symbole consiste en une plaque figurant en blanc, sur fond réfléchissant bleu, la silhouette d'une personne assise dans une chaise roulante.

§ 2. La plaque est apposée à un endroit visible, à droite de l'entrée, ainsi que sur les équipements intérieurs et extérieurs destinés aux personnes à mobilité réduite.

§ 3. En plus du sigle international d'accessibilité, les bâtiments accessibles aux personnes à mobilité réduite sont signalés par un ou plusieurs écriteaux, des pictogrammes et des indications en braille indiquant les activités ou services proposés dans le bâtiment.

Voie d'accès

Article 4

Les bâtiments accessibles au public comportent au moins une voie d'accès de 1,20 m de large. Cette voie d'accès est située à proximité immédiate de l'entrée principale et répond à l'une des deux conditions suivantes :

1° être de plain pied ou à défaut présenter un ressaut d'une hauteur de 0,02 m maximum, biseauté à 30° maximum; toute marche est proscrite;

2° avoir une rampe répondant aux conditions fixées par l'article 5.

Une signalisation écrite et complétée par des pictogrammes et/ou des lignes guides colorée est apposée sur le trajet accessible aux personnes à mobilité réduite afin qu'elles puissent se diriger aisément.

Le revêtement de sol de la voie d'accès est dur et antidérapant, sans obstacle au pied ou à la roue et assure une bonne orientation des personnes malvoyantes et non voyantes.

Caractéristiques de la rampe

Article 5

§ 1er. L'inclinaison de la rampe est de maximum 5 % pour une longueur maximale de 10 m.

Lorsque le respect des conditions énoncées à l'alinéa 1er est techniquement impossible, la rampe présente une inclinaison de :

- maximum 7 % pour une longueur maximum d'un tenant de 5 m;
- maximum 8 % pour une longueur maximum d'un tenant de 2 m;
- maximum 12 % pour une longueur maximum d'un tenant de 0,50 m.

Aux deux extrémités de la rampe et après chaque longueur maximale, un palier ou une aire de repos d'une longueur minimum de 1,50 m est aménagé.

Le croquis n° 1 en annexe 1re du présent titre illustre le présent paragraphe.

§ 2. Les bords latéraux libres de la rampe, des paliers et des aires de repos sont garnis d'une bordure d'une hauteur minimum de 0,05 m.

La rampe, les paliers et les aires de repos sont équipés des deux côtés d'une double main-courante continue dont les lisses se situent respectivement à 0,75 m et à 1,00 m du sol. L'espace libre entre les deux doubles mains-courantes est de 1,20 m minimum.

§ 3. Latéralement, la rampe ne peut avoir un dévers supérieur à 2 %.

Porte d'entrée

Article 6

§ 1er. Au moins une porte d'entrée assure un libre passage de minimum 0,95 m. Cette porte est battante, à va-et-vient ou coulissante. L'éventuel mécanisme commandant l'ouverture manuelle est située à 0,80 m du sol.

Dans le cas des doubles portes, un seul battant ouvert doit permettre le libre passage.

De uitstek van de eventuele deurdeurpel mag niet meer dan 0,02 m bedragen. Deze is afgeschuind met een helling van maximum 30°.

De automatisch sluitende deur is uitgerust met een vertragingsmechanisme met een vergrendelingstijd van minstens 6 seconden; de openingsweerstand bedraagt maximaal 3 kilo (30 N).

De glazen delen van de deur bestaan uit veiligheidsglas en zijn voorzien van een contrasterende markering.

Voor de nooduitgangen gelden dezelfde voorwaarden als voor de toegangsdeur.

§ 2. De overloop voor de openingszone van de deur is minstens 1,50 m lang en minstens 1,50 m breed buiten het bereik van de opengaande beweging van de deuren.

HOOFDSTUK III. — Normen met betrekking tot de toegang tot parkeerruimten

Parkeerplaatsen voorbehouden voor personen met beperkte mobiliteit

Artikel 7

De parkeerruimten van de in artikel 1 bedoelde gebouwen alsmede de parkeergebouwen bevatten minstens twee parkeerplaatsen die voorbehouden zijn voor voertuigen die worden gebruikt door personen met beperkte mobiliteit en verder minstens één bijkomende gelijkaardige parkeerplaats per schijf van 50 parkeerplaatsen.

De oppervlakte van de voorbehouden parkeerplaatsen moet vast zijn. Deze parkeerplaatsen bevinden zich op een horizontaal oppervlak, zijn minstens 3,30 m breed en liggen vlakbij de in artikel 4 bedoelde toegangswegen. Zij worden zowel in horizontale richting als in verticale richting gemarkeerd met behulp van het internationaal symbool voor toegankelijkheid.

Wanneer de parkeerplaatsen zodanig georganiseerd zijn dat de voertuigen achter elkaar staan, zijn de voorbehouden plaatsen minstens 6 m lang. De breedte kan beperkt worden tot 2,50 m als er geen zijdelingse obstakels zijn.

Bij bewaakte parkings moeten de personen zich kunnen aanmelden bij de ingang op mondelinge en visuele wijze (videoparlofonie).

HOOFDSTUK IV. — Normen met betrekking tot de verplaatsing binnenin de gebouwen

Markering

Artikel 8

Het traject bestemd voor personen met beperkte mobiliteit wordt voorzien van een markering opdat zij zich gemakkelijk in het gebouw zouden kunnen oriënteren.

Indien nodig wordt de schriftelijke signalisatie aangevuld met pictogrammen en/of gekleurde geleidelijnen. De geluidssignalen worden aangevuld met lichtsignalen.

Gangen

Artikel 9

De gangen zijn minstens 1,50 m breed.

In de gedeelten waar kruisen of draaien onmogelijk is, mag die minimumbreedte van de gangen beperkt worden tot 1,20 m. Deze gedeelten mogen echter maximaal 15 m lang zijn en moeten een goed uitzicht bieden over de volledige lengte.

Een vrije doorgang van 0,90 m breed wordt plaatselijk getolereerd ter hoogte van een obstakel als de lengte hiervan niet groter is dan 0,50 m en als er zich geen ander obstakel bevindt op minder dan 1,50 m afstand. In dit geval worden deze uitspringende voorwerpen - van het type brandhaspel, brievenbus, radiator, vensterdeurpel enz. die meer dan 0,20 m uitstekten ten opzichte van de muur of de draagstructuur waarop zij bevestigd zijn, langs de zijkant voorzien van een stevige voorziening tot op de grond, waardoor de slechtziende personen hun aanwezigheid kunnen opmerken.

De hellingen in de gangen voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 5.

Le seuil éventuel ne peut présenter un ressaut de plus de 0.02 m, celui-ci doit être biseauté à 30° maximum.

La porte fermant automatiquement est équipée d'un mécanisme de ralentissement avec un temps de verrouillage de 6 secondes minimum; la résistance à l'ouverture doit être de 3 kilos (30 N) maximum.

Les parties vitrées de la porte sont en verre de sécurité et comportent un marquage contrasté.

Les sorties de secours répondent aux mêmes caractéristiques que la porte d'entrée.

§ 2. Le palier précédant l'aire d'ouverture de la porte a au minimum 1,50 m de longueur et au minimum 1,50 m de largeur hors débattement des portes.

CHAPITRE III. — Normes relatives aux accès aux parkings

Emplacements de parking réservés aux personnes à mobilité réduite

Article 7

Les parkings des bâtiments visés à l'article 1er et les bâtiments destinés aux parkings comportent au moins deux emplacements de stationnement réservés aux véhicules utilisés par les personnes à mobilité réduite et au moins un emplacement supplémentaire de ce type par tranche de 50 emplacements.

Les emplacements de stationnement ont une surface non meuble. Ils sont réservés sur une surface horizontale, ont une largeur de minimum 3,30 mètres et sont situés à proximité des voies d'accès visées à l'article 4. Ils sont signalés tant verticalement qu'horizontalement au moyen du symbole international d'accessibilité.

Lorsque les emplacements sont organisés en manière telle que les véhicules se situent les uns derrière les autres, la longueur des emplacements réservés est de 6,00 m minimum. La largeur peut être réduite à 2,50 m s'il n'y a pas d'obstacle latéral.

Dans le cas de parkings gardés, les personnes doivent pouvoir s'annoncer, à l'entrée, de manière orale et visuelle (vidéoparlophonie).

CHAPITRE IV. — Normes relatives à la circulation interne dans les bâtiments

Signalisation

Article 8

Une signalisation est apposée sur le trajet destiné aux personnes à mobilité réduite afin qu'elles puissent se diriger aisément dans le bâtiment.

Au besoin, la signalisation écrite est complétée par des pictogrammes et/ou des lignes guides colorées. Les systèmes sonores d'alerte sont doublés de signaux lumineux.

Couloirs

Article 9

Les couloirs ont au minimum 1,50 m de largeur.

Dans les parties sans croisement ni retournement possible, d'une longueur maximale de 15 m, visibles sur toute leur longueur, les couloirs peuvent être réduits à un minimum de 1,20 m de largeur.

Un passage libre de 0,90 m de largeur est toléré ponctuellement au droit d'un obstacle si la longueur de celui-ci n'est pas supérieure à 0,50 m et s'il n'y a pas un autre obstacle à moins de 1,50 m. Dans ce cas, ces objets saillants du type dévidoirs d'incendie, boîtes aux lettres, radiateurs, tablettes, qui dépassent de plus de 0,20 m le mur ou le support auquel ils sont fixés, sont pourvus latéralement d'un dispositif solide se prolongeant jusqu'au sol, permettant aux personnes handicapées de la vue de détecter leur présence.

Dans les couloirs, les rampes répondent aux conditions fixées par l'article 5.

Binnendeuren

Artikel 10

Bij nieuwbouw voldoen alle binnendeuren aan dezelfde voorwaarden als die van artikel 6, zij het met een vrije doorgang van minstens 0,85 m. Langs de kant van de handgreep is de muur in het verlengde van de gesloten deur minstens 50 cm lang.

Bij dubbele deuren moet één enkele open vleugel de vrije doorgang mogelijk maken.

Deurdrangers moeten in de mate van het mogelijke verboden worden, zoniet, dienen zij voorzien te worden van een vertragingsmechanisme met een vergrendelingstijd van minstens 6 seconden; de openingsweerstand bedraagt maximaal 3 kilo (30 N). Bij brandwerende deuren kiest men best voor een sluitingssysteem met magnetisch slot.

Bij werken aan een bestaand bouwwerk die niet bedoeld zijn in artikel 1 § 4, voldoen de binnendeuren aan dezelfde voorwaarden, behalve die van de niet voor het publiek toegankelijke dienstlokalen.

Liften

Artikel 11

§ 1. De niveaus van de voor het publiek toegankelijke lokalen die men niet kan bereiken via hellende vlakken zoals beschreven in artikel 5, zijn bereikbaar met minstens één lift voor personen met beperkte mobiliteit of een hijsplatform. De plaats ervan wordt aangeduid met een speciale signalisatie.

§ 2. De liften voor personen met beperkte mobiliteit voldoen aan de volgende voorwaarden :

1° de liftkooi is minstens 1,40 m diep en 1,10 m breed;

2° het mechanisme van de lift maakt aanpassingen van het niveau met 0,005 m mogelijk; de lege ruimte tussen de vloer van de verdieping en de vloer van de cabine moet kleiner zijn dan 0,02 m;

3° de oproepknoppen, zowel binnen als buiten de cabine, de alarmknoppen, de verdiepingskeuzeknoppen en de telefoon bevinden zich op een hoogte tussen 0,80 m en 0,90 m, zodat men er bij kan. Iedere knop bevindt zich op minstens 0,50 m van een inspringende hoek. De knoppen zijn in reliëf ten opzichte van de cabinewand of de muur, in een contrasterende kleur en met een diameter of zijanten van minstens 0,03 m. De onderbreking van de leuning geeft de plaats van de bedieningsknoppen aan.

Alle geschreven informatie is vertaald in brailleschrift. Het communicatiesysteem moet visueel zijn en aangevuld zijn met spraaksynthese;

4° de overloop heeft een draairuimte van minstens 1,50 m diameter;

5° de vloer is slipvrij en vrij van enig obstakel voor voeten of wielen;

6° de drie wanden zijn voorzien van een handleuning die op 90 cm hoogte en op 35 mm van de wand is geplaatst;

7° als de wand tegenover de deur niet van beglazing voorzien is, wordt deze uitgerust met een spiegel om de manoeuvres van een persoon in een rolstoel te vergemakkelijken;

8° een opklapbaar zitje wordt ter beschikking gesteld in de liftcabines die langs meer dan 10 verdiepingen moeten.

Portes intérieures

Article 10

En cas de construction neuve, toutes les portes intérieures répondent aux mêmes conditions que celles imposées par l'article 6 mais avec un libre passage de minimum 0,85 m. La longueur du mur situé dans le prolongement de la porte fermée, du côté de la poignée, est de 50 cm minimum.

Dans le cas des doubles portes, un seul battant ouvert doit permettre le libre passage.

Les ferme-portes sont à proscrire dans la mesure du possible, sinon ils sont équipés d'un mécanisme de ralentissement avec un temps de verrouillage de 6 secondes minimum; la résistance à l'ouverture doit être de 3 kilos (30 N) maximum. Dans le cas de portes coupe feu, il est préférable d'opter pour un système de fermeture à rétenteur magnétique.

En cas de travaux relatifs à une construction existante non visés par l'article 1 § 4, les portes intérieures répondent aux mêmes conditions, à l'exception des locaux de service non accessibles au public

Ascenseurs

Article 11

§ 1er. Les niveaux des locaux ouverts au public qui ne peuvent être atteints par plans inclinés tels que décrits à l'article 5, sont accessibles par au moins un ascenseur adapté aux personnes à mobilité réduite ou un élévateur plate-forme. Une signalisation spécifique indique leur emplacement.

§ 2. Les ascenseurs adaptés aux personnes à mobilité réduite réunissent les conditions suivantes :

1° la cabine a au minimum 1,40 m de profondeur et 1,10 m de largeur;

2° le mécanisme de l'ascenseur permet une mise à niveau à 0,005 m; l'espace vide entre le plancher de l'étage et le sol de la cabine doit être inférieur à 0,02 m;

3° les boutons d'appel à l'extérieur de la cabine et ceux à l'intérieur de la cabine, d'alarme et de sélection des étages et le téléphone sont placés à une hauteur comprise entre 0,80 et 0,90 m. de façon à être accessible. Tout bouton est situé à 0,50 m minimum d'un angle rentrant. Les boutons sont en relief par rapport à la paroi de la cabine ou au mur, de couleur contrastée et ont un diamètre ou côté de 0,03 m minimum. L'interruption de la main courante signale l'emplacement des boutons.

Toutes les indications écrites sont traduites en braille. Le système de communication doit être visuel et doublé d'une synthèse vocale;

4° le palier a une aire de rotation de minimum 1,50 m de diamètre;

5° le sol est couvert d'un revêtement antidérapant, sans obstacle au pied ou à la roue;

6° les trois parois sont munies d'une main courante placée à 90 cm du sol et à 35 mm de la paroi;

7° la paroi faisant face à la porte, si celle-ci n'est pas vitrée, est équipée d'un miroir afin de faciliter les manoeuvres d'une personne en chaise roulante;

8° un siège rabattable est mis à disposition dans les cabines desservant plus de 10 niveaux.

De schachtdeuren van de liften voor personen met beperkte mobiliteit voldoen aan de volgende voorwaarden :

- 1° een vrije doorgang van minstens 0,90 m breed hebben;
- 2° automatische schuifdeuren hebben met vertraagde openings- en sluitingstijd van minimum 6 seconden;
- 3° een contactgevoelige rand hebben.

§ 3. Het gebruik van verticale hijsplatforms is toegelaten om zich over een hoogte van maximaal 1,80 m buiten een gesloten koker te verplaatsen.

Trappen

Artikel 12

De trap treden zijn slipvrij en hebben een optrede van maximaal 0,18 m.

Iedere trap is aan weerszijden uitgerust met een doorlopende, dubbele handleuning, ook langs de overlopen, waarvan de stangen zich bevinden op een hoogte van 0,65 m en 0,90 m ten opzichte van de trapneuzen en een hoogte van 0,75 m en 1,00 m ten opzichte van de overlopen. Langs de kant van de muur steekt deze dubbele handleuning 0,40 m uit ten opzichte van het begin en het uiteinde van de trap.

Bovenaan iedere traparm, op 0,50 m van de eerste trede, wordt 0,60 m vloerbedekking aangebracht met een licht reliëf om slechtzindende personen te waarschuwen.

Door een contrasterend kleurverschil kunnen de eerste en laatste trede gemakkelijk worden onderscheiden, net als het begin van de overlopen.

HOOFDSTUK V. — Normen met betrekking tot de uitrustingen

Toiletten

Artikel 13

§ 1. Waar toiletten ter beschikking zijn gesteld van het publiek, is één ervan aangepast voor personen met beperkte mobiliteit en is verder minstens één bijkomend toilet van dat type voorzien per schijf van 20 toiletten.

§ 2. De toiletten voor personen met beperkte mobiliteit hebben een vloeroppervlakte van minstens 1,50 m x 1,50 m. Een draairuimte van 1,50 m moet mogelijk zijn.

In het toilet wordt een vrije ruimte, zonder enig obstakel, van minstens 1,10 m breed voorzien langs één kant van de as van de WC-pot, op de as van de deur. Opklapbare steunstangen, onafhankelijk van elkaar, worden voorzien op 0,35 m van de as van de WC-pot. Deze handgrepen bevinden zich op 0,80 m boven de vloer en zijn minstens 0,80 m lang.

De deur van de toiletten voldoet aan de volgende voorwaarden :

- 1° naar buiten toe opendraaien;
- 2° een vrije doorgang van minstens 0,85 m bieden;
- 3° aan de buitenkant een handgreep hebben die geplaatst is op een hoogte tussen 0,80 m en 0,85 m;
- 4° aan de binnenkant, over de volledige breedte, voorzien zijn van een leuning op een hoogte tussen de 0,80 m en 0,85 m;
- 5° zonodig van buitenaf kunnen worden geopend.

De wc-zitting bevindt zich op een hoogte van 0,50 m boven de vloer. Deze zitting is van het hangtype zodat een draairuimte van 1,50 m mogelijk blijft als het lokaal een minimumoppervlak heeft van 1,50 x 1,50 m.

Schets nr. 2 in bijlage 1 van deze titel illustreert deze paragraaf.

Les portes palières des ascenseurs adaptés aux personnes à mobilité réduite réunissent les conditions suivantes :

- 1° avoir au minimum 0,90 m de largeur de passage libre;
- 2° être coulissantes automatiques avec une temporisation minimale de 6 secondes de l'ouverture et de la fermeture;
- 3° avoir un bord sensible au contact.

§ 3. Les élévateurs verticaux à plate-forme sont autorisés pour franchir au maximum 1,80 m hors gaine fermée.

Escaliers

Article 12

Les marches d'escalier sont antidérapantes et d'une hauteur maximale de 0,18m.

Chaque escalier est équipé, de chaque côté, d'une double main-courante continue y compris le long des paliers, dont les lisses sont situées à une hauteur de 0,65 m et 0,90 m par rapport aux nez des marches et de 0,75 m et 1,00 m par rapport au niveau des paliers. Du côté du mur, cette double main-courante dépasse l'origine et l'extrémité de l'escalier de 0,40 m.

Au sommet de chaque volée d'escalier, à 0,50 m de la première marche, un revêtement au sol de 0,60 m est installé en léger relief pour l'éveil à la vigilance des personnes handicapées de la vue.

Un changement de couleur contrasté, permet d'identifier aisément la première et la dernière marche, en ce compris aux franchissements de paliers.

CHAPITRE V. — Normes relatives aux équipements

Toilettes

Article 13

§ 1. Là où des toilettes sont mises à la disposition du public, l'une d'entre elles, est adaptée aux personnes à mobilité réduite et au moins une toilette supplémentaire de ce type est prévue par tranche de 20 toilettes.

§ 2. Les toilettes adaptées aux personnes à mobilité réduite ont une superficie au sol minimale de 1,50 m x 1,50 m. Une aire de rotation de 1,50 m doit être possible.

Dans la toilette, un espace libre de tout obstacle, d'au moins 1,10 m de large est prévu d'un côté de l'axe de la cuvette et est situé dans l'axe de la porte. Des barres d'appui rabattables indépendamment l'une de l'autre sont prévues à 0,35 m de l'axe de la cuvette. Ces poignées sont situées à 0,80 m du sol et ont une longueur de 0,80 m minimum.

La porte des toilettes réunit les conditions suivantes :

- 1° s'ouvrir vers l'extérieur du local;
- 2° permettre un libre passage de minimum 0,85 m;
- 3° avoir, sur sa face externe, une poignée placée à une hauteur comprise entre 0,80 m et 0,85 m;
- 4° avoir, sur toute la largeur de sa face interne, une lisse placée à une hauteur comprise entre 0,80 m et 0,85 m;
- 5° pouvoir, en cas de nécessité, être ouverte depuis l'extérieur.

La hauteur du siège mesurée à partir du sol doit être de 0,50 m. Celui-ci doit être de type suspendu afin de permettre l'aire de rotation de 1,50 m, en cas de superficie minimale du local de 1,50 m x 1,50 m.

Le croquis n° 2 en annexe 1re du présent titre illustre le présent paragraphe.

§ 3. Waar wastafels ter beschikking zijn gesteld van het publiek, is minstens één ervan aangebracht op een hoogte van maximaal 0,80 m, met een vrije ruimte eronder van 60 cm diep zodat ze aan de voorkant bereikbaar is. De spiegel is minstens 0,90 m hoog en de onderkant bevindt zich op 0,90 m van de vloer.

De kranen kunnen makkelijk in werking worden gesteld via een hendel of een sensor.

Badkamers. – Paskamers. – Douchecellen. — Kamers

Artikel 14

§ 1. Waar badkamers ter beschikking zijn gesteld van het publiek, is minstens één ervan aangepast voor personen met beperkte mobiliteit en is minstens één bijkomende badkamer van dat type voorzien per bijkomende schijf van 20.

De badkamers voldoen aan de volgende voorwaarden :

1° buiten het bereik van de opengaande deur is binnenin een draairuimte met een diameter van 1,50 m voorzien;

2° er wordt een toegangsruimte van 0,90 m breed langs de badkuip voorzien;

3° de bovenrand van de badkuip bevindt zich op 0,50 m van de vloer;

4° aan het uiteinde van de badkuip is een overzettafel van minstens 0,50 m lang voorzien, op dezelfde hoogte en over de hele breedte;

5° een horizontale stang van minstens 0,80 m lang wordt aangebracht op de muur langs de badkuip, op 0,70 m hoogte van de vloer, in de nabijheid van het overzettafel;

6° onder de badkuip wordt een vrije ruimte van 0,14 m hoog en 1,1 m breed voorzien om het eventuele gebruik van een personenhef-toestel mogelijk te maken.

Schets nr. 3 in bijlage 1 van deze titel illustreert deze paragraaf.

§ 2. Waar paskamers of douchecellen ter beschikking zijn gesteld van het publiek, is minstens één ervan aangepast voor personen met beperkte mobiliteit en is minstens één bijkomende paskamer of douchecel van dat type voorzien per schijf van 20.

De paskamers voldoen aan de volgende voorwaarden :

1° buiten het bereik van de opengaande deur is binnenin een draairuimte met een diameter van 1,50 m voorzien;

2° een slipvrije klapstoel binnen de kamer is bevestigd op 0,50 m hoogte;

3° de kapstok bevindt zich op maximaal 1,30 meter hoogte.

§ 3. Waar er douchecabines ter beschikking zijn gesteld van het publiek, is minstens één ervan aangepast voor personen met beperkte mobiliteit, en wordt minstens één extra douche van dit type voorzien per reeks van 20 douchecabines.

De douchecellen voldoen aan de volgende voorwaarden :

1° er wordt binnenin het douchelokaal een draairuimte met een diameter van 1,50 m voorzien, buiten het bereik van de opengaande deur;

2° de vloer heeft een zachte helling van maximaal 2 % en maakt de afvoer van het water mogelijk zonder dat men hiervoor een douchebak moet gebruiken; de vloerbedekking is slipvrij;

3° tegenover de douche is een slipvrij opklapbaar zitje van 0,40 m x 0,40 m bevestigd op 0,50 m hoogte van de grond;

4° los van elkaar staande opklapbare handgrepen zijn aangebracht op een afstand van 0,35 m van de as van de stoel; ze bevinden zich op 0,80 m hoogte en zijn 0,80 m lang.

Schets nr. 4 in bijlage 1 van deze titel illustreert deze paragraaf.

§ 4. Waar kamers ter beschikking zijn gesteld van het publiek, is één ervan aangepast voor personen met beperkte mobiliteit en is minstens één bijkomende kamer van dat type voorzien per schijf van 20 kamers.

§ 3. Là où des lavabos sont mis à la disposition du public, au moins l'un d'entre eux est placé à une hauteur de maximum 0,80 m, avec un espace laissé libre sous le lavabo d'une profondeur de 60 cm afin d'en permettre un accès de face. Le miroir a une hauteur de 0,90 m minimum et son bord inférieur est placé à une hauteur de 0,90 m du sol.

Les robinets sont actionnés aisément par une manette ou un contacteur sensoriel.

Salles de bain. — Cabines d'essayage. — Cabines de douche
Chambres

Article 14

§ 1. Là où des salles de bain sont mises à disposition du public, l'une d'entre elles est adaptée aux personnes à mobilité réduite et au moins une salle de bain supplémentaire de ce type est prévue par tranche supplémentaire de 20.

Les salles de bain réunissent les conditions suivantes :

1° une aire de rotation, hors débattement de porte, de 1,50 m de diamètre est prévue à l'intérieur;

2° une aire d'approche de 0,90 m de large est prévue le long de la baignoire;

3° le bord supérieur de la baignoire est à une hauteur de 0,50 m du sol;

4° une tablette de transfert de 0,50 m minimum de longueur est située en tête de baignoire à la même hauteur que celle-ci et sur toute sa largeur;

5° une barre horizontale de minimum 0,80 m de longueur est fixée au mur latéral à la baignoire à une hauteur de 0,70 m du sol à proximité de la tablette de transfert;

6° sous la baignoire, un espace libre de 0,14 m de haut et de 1,1 m de large est prévu pour permettre l'usage éventuel d'un lève-personne.

Le croquis n° 3 en annexe 1re du présent titre illustre le présent paragraphe.

§ 2. Là où des cabines d'essayage sont mises à disposition du public, au moins l'une d'entre elles est adaptée aux personnes à mobilité réduite, et au moins une cabine d'essayage supplémentaire de ce type est prévue par tranche de 20.

Les cabines d'essayage réunissent les conditions suivantes :

1° une aire de rotation, hors débattement de porte, de 1,50 m de diamètre, est prévue à l'intérieur de la cabine;

2° un siège rabattable antidérapant, intérieur à la cabine, est fixé à une hauteur de 0,50 m du sol;

3° le porte - manteau ne peut se situer à plus de 1,30 mètre du sol.

§ 3. Là où des cabines de douche sont mises à disposition du public, au moins l'une d'entre elles est adaptée aux personnes à mobilité réduite, et au moins une cabine de douche supplémentaire de ce type est prévue par tranche de 20.

Les cabines de douche réunissent les conditions suivantes :

1° une aire de rotation, hors débattement de porte de 1,50 m de diamètre, est prévue à l'intérieur du local douche;

2° le sol, en pente douce de 2 % maximum permet l'évacuation des eaux sans avoir recours à un bac de douche; le revêtement de sol est antidérapant;

3° un siège rabattable antidérapant de 0,40 m x 0,40 m est fixé au droit de la douche à une hauteur de 0,50 m du sol;

4° des poignées rabattables, indépendantes l'une de l'autre, sont prévues à une distance de 0,35 m de l'axe du siège; elles sont situées à une hauteur de 0,80 m du sol et ont une longueur de 0,80 m minimum.

Le croquis n° 4 en annexe 1re du présent titre illustre le présent paragraphe.

§ 4. Là où des chambres sont mises à la disposition du public, l'une d'entre elles est adaptée aux personnes à mobilité réduite et au moins une chambre supplémentaire de ce type est prévue par tranche de 20.

De kamers voldoen aan de volgende voorwaarden :

1° buiten het bereik van de opengaande deur is een draairuimte met een diameter van 1,50 m naar het bed toe voorzien;

2° vanaf deze ruimte zijn de voornaamste meubels in de kamer bereikbaar via een gangpad van minstens 0,90 m breed;

3° het toilet, de badkamer, de douche en de wastafel waarmee de kamer is uitgerust, voldoen aan de in deze verordening vastgestelde voorwaarden.

Schets nr. 5 in bijlage 1 van deze titel illustreert deze paragraaf.

Openbare uitrustingen

Artikel 15

Waar openbare telefooncellen, dienstuitrustingen, brievenbussen, geldautomaten en elektronische zelfbedieningsautomaten ter beschikking van het publiek zijn gesteld, is minstens één ervan aangepast voor personen met beperkte mobiliteit, met inbegrip van de slechthorenden en slechtzienden.

De aangepaste telefoon heeft een hoorn met een instelbare geluidsversterker. Dit wordt duidelijk aangegeven door middel van een logo.

De opening van de brievenbus bevindt zich op een hoogte tussen de 0,80 m en de 0,90 m boven de grond.

Als een klavier ter beschikking wordt gesteld, zijn de letters geplaatst volgens het « azerty »-systeem; de cijfers van 1 tot 9 zijn in een vierkant geplaatst, oplopend van links naar rechts. Het cijfer 5 staat in het midden en is voorzien van een merkteken in reliëf, de toets met het cijfer 0 bevindt zich onder de 8.

Indien een bedieningspaneel voorhanden is, is dit bevestigd op maximaal 0,80 m boven de vloer en mag er geen sokkel uitsteken buiten de wand waarin het toestel is ingebouwd.

Toneelzalen en conferentiezalen beschikken over een luisterinstallatie waarbij het geluidsniveau individueel kan worden ingesteld, en dit bij minstens één plaats per reeks van 50.

Loketten

Artikel 16

Waar loketten ter beschikking zijn gesteld van het publiek, is één ervan aangepast voor personen met beperkte mobiliteit en is één bijkomend aangepast loket voorzien per schijf van 10. Het loket is uitgerust met een blad waarvan de onderrand zich op minstens 0,75 m hoogte bevindt en het bovendek op 0,80 m tot 0,85 m hoogte geplaatst is. Het blad is minstens 0,60 m diep. Eronder is een vrije ruimte voorzien.

Stoelen

Artikel 17

Waar stoelen ter beschikking worden gesteld van het publiek, wordt een ruimte van minstens 1,50 m op 0,90 m voorbehouden voor rolstoelgebruikers en wordt minstens één extra plaats van dit type voorzien per reeks van 50 stoelen. Als de zaal voorzien is van trappen, dan zijn verschillende niveaus toegankelijk.

Deze ruimte is toegankelijk via een draairuimte met een diameter van minstens 1,50 meter.

HOOFDSTUK VI. — Overgangs- en slotbepalingen

Overeenstemming van een ontwerp met deze verordening

Artikel 18

De overeenstemming van een bouwontwerp met deze titel houdt niet automatisch in dat het strookt met de goede ruimtelijke ordening noch met de andere geldende wetten en verordeningen. Toepassing in de tijd

Toepassing in de tijd

Artikel 19

Deze titel is van toepassing op de stedenbouwkundige vergunnings- en attestaanvragen die worden ingediend na de inwerkingtreding ervan.

Hij is eveneens van toepassing op de in artikel 1 bedoelde handelingen en werken die, omwille van hun geringe omvang, zijn vrijgesteld van een stedenbouwkundige vergunning en waarmee begonnen wordt na de inwerkingtreding ervan.

Les chambres réunissent les conditions suivantes :

1° une aire de rotation, hors débattement de porte, de 1,50 m de diamètre est prévue pour atteindre le lit;

2° à partir de celle-ci, un cheminement de minimum 0,90 m de largeur donne accès aux principaux meubles de la chambre;

3° la toilette, la salle d'eau, la douche et le lavabo équipant la chambre répondent aux conditions déterminées par le présent règlement.

Le croquis n° 5 en annexe 1 du présent titre illustre le présent paragraphe.

Equipements publics

Article 15

Là où des téléphones urbains, du mobilier de service, des boîtes aux lettres, des distributeurs de billets de banque, des appareils permettant le libre service par des moyens électroniques sont mis à la disposition du public, au moins l'un d'entre eux est adapté aux personnes à mobilité réduite, en ce compris les malentendants et les malvoyants.

Le téléphone adapté a un écouteur doté d'un amplificateur de son réglable. Il est clairement signalé par un logo.

L'ouverture de la boîte aux lettres est située à une hauteur comprise entre 0,80 m et 0,90 m du sol.

Si un clavier est mis à disposition, les lettres sont disposées selon le mode "azerty", les chiffres 1 à 9 sont disposés en carré, alignés de gauche à droite, le chiffre 5, central, est pourvu d'un repère en relief, la touche 0 se situe sous celle du 8.

Lorsqu'une tablette de commande existe, elle est fixée à une hauteur maximum de 0,80 m du sol et il ne peut y avoir de socle dépassant de la paroi dans laquelle est intégré l'appareil.

Les salles de spectacle et de conférence sont dotées d'une installation d'écoute permettant le réglage individuel du son, pour au moins une place par tranche de 50.

Guichets

Article 16

Là où des guichets sont mis à la disposition du public, l'un d'entre eux est adapté aux personnes à mobilité réduite et au moins un guichet adapté supplémentaire est prévu par tranche de 10. Le guichet est équipé d'une tablette dont le rebord inférieur est à minimum 0,75 m du sol et la face supérieure située entre 0,80 et 0,85 m du sol. La profondeur de la tablette est de minimum 0,60 m. Un espace libre est prévu sous la tablette.

Sièges

Article 17

Là où des sièges sont mis à la disposition du public, un espace minimum de 1,50 m sur 0,90 m est réservé aux personnes en chaise roulante et au moins un espace supplémentaire de ce type est prévu par tranche de 50. Lorsque la salle est pourvue de gradins, plusieurs niveaux sont accessibles.

Cet espace est accessible par une aire de rotation de minimum 1,50 m de diamètre.

CHAPITRE VI. — Dispositions transitoires et finales

Conformité d'un projet au présent règlement

Article 18

La conformité d'un projet de construction au présent titre ne préjuge pas de sa conformité au bon aménagement des lieux et de sa conformité aux autres lois et règlements en vigueur.

Application dans le temps

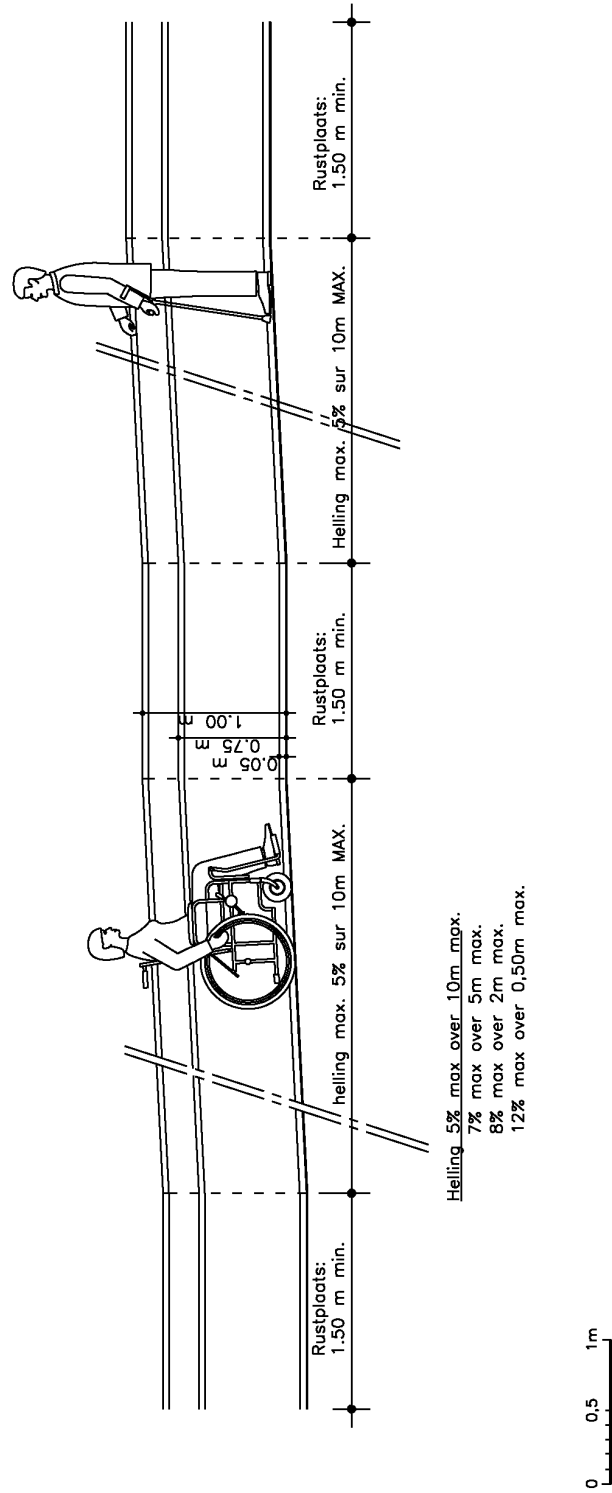
Article 19

Le présent titre s'applique aux demandes de permis et de certificats d'urbanisme qui sont introduites après son entrée en vigueur.

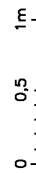
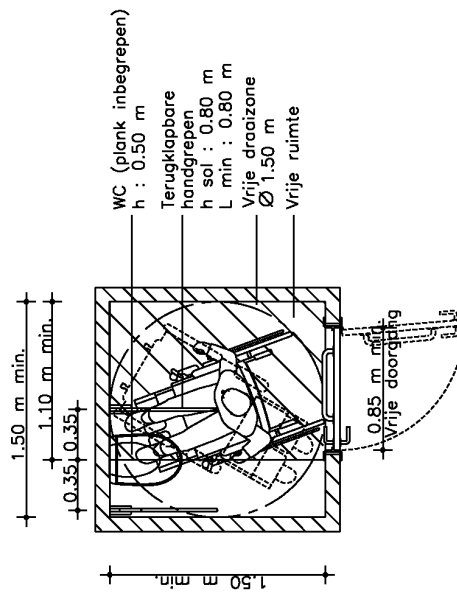
Il s'applique également aux actes et travaux visés à l'article 1er, dispensés en raison de leur minime importance de l'obtention d'un permis d'urbanisme, dont l'exécution est entamée après son entrée en vigueur.

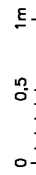
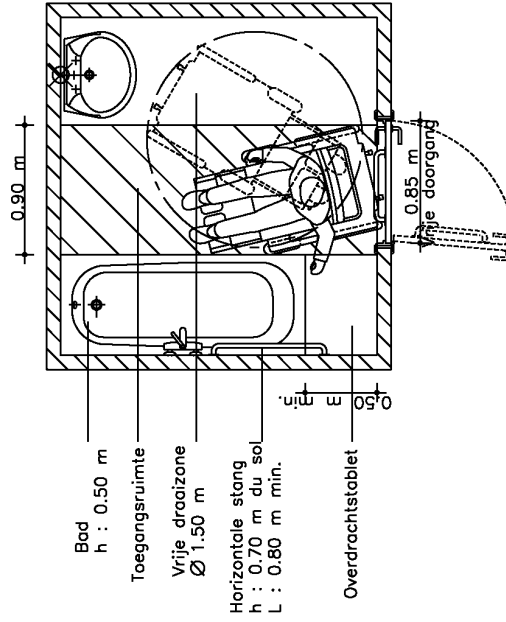
SCHETS NR 1
ARTICLE 5 :
KENMERKEN VAN DE HELLING

**SCHETS NR 2
ARTICLE 13 § 2:
TOILETTEN**

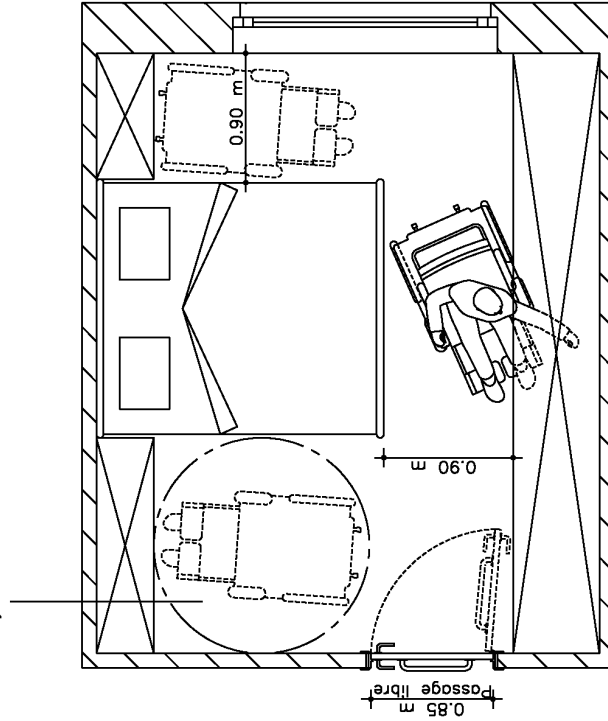

**SCHETS NR 3
ARTICLE 14 § 1:
BADKAMER**

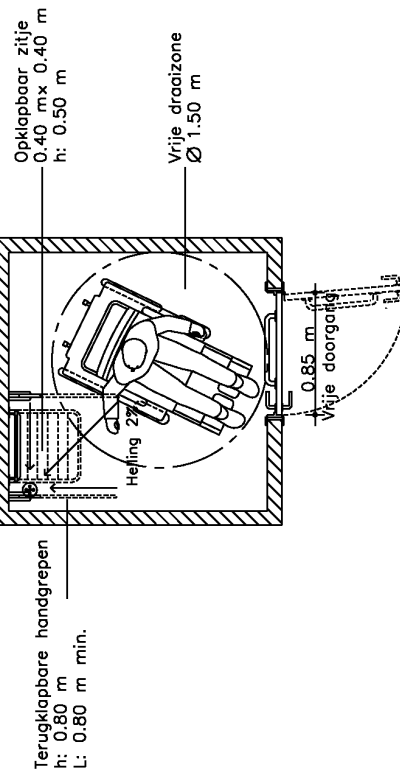
**SCHETS NR 5
ARTICLE 14 § 4:
SLAAPKAMER**

Vrije draaizone Ø 1.50 m

**SCHETS NR 4
ARTICLE 14 § 3:
DOUCHE CELLEN**

0.35 m
0.35 m

Terugklapbare handgrepen
h: 0.80 m
L: 0.80 m min.

Opklapbaar zitje
0.40 m x 0.40 m
h: 0.50 m

Vrije draaizone
Ø 1.50 m

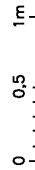
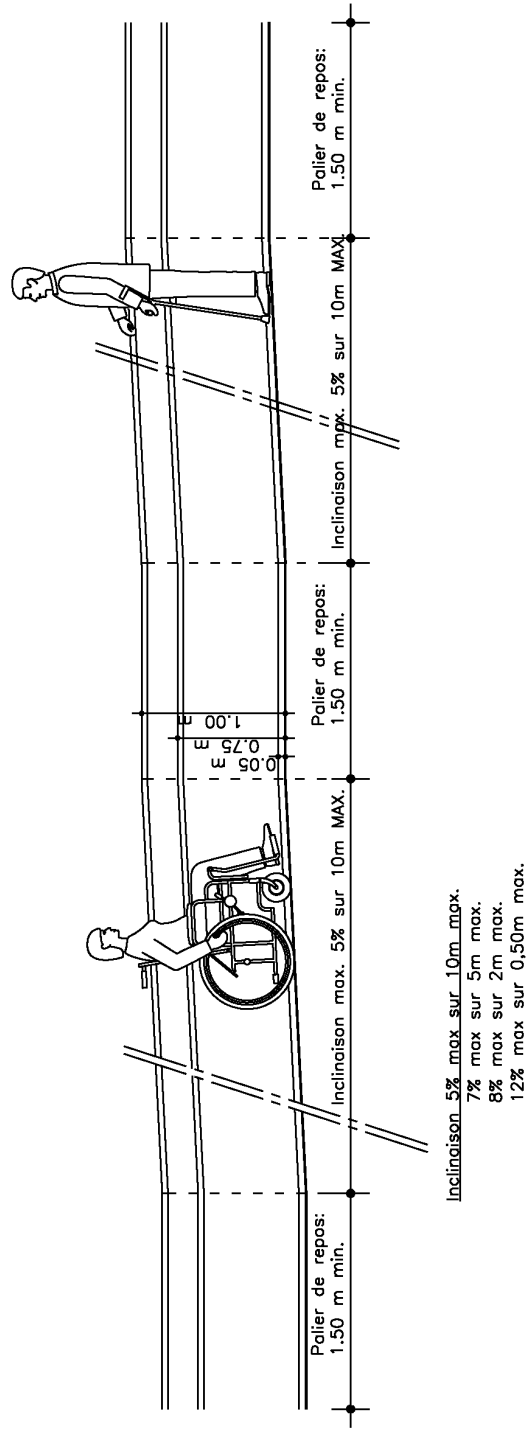
0.85 m
Vrije doorgang

0.35 m
0.35 m

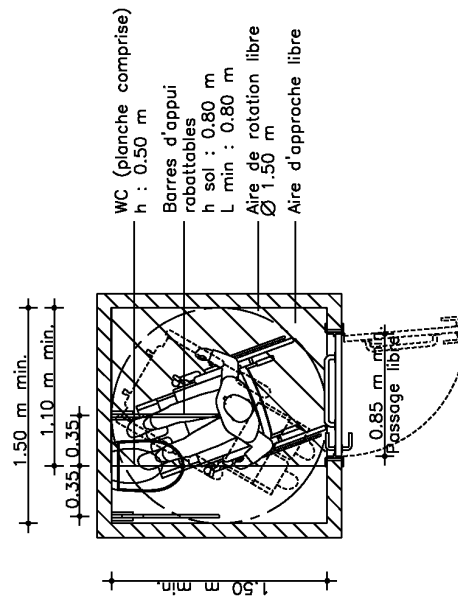
0.85 m
Vrije doorgang

0 0.5 1m

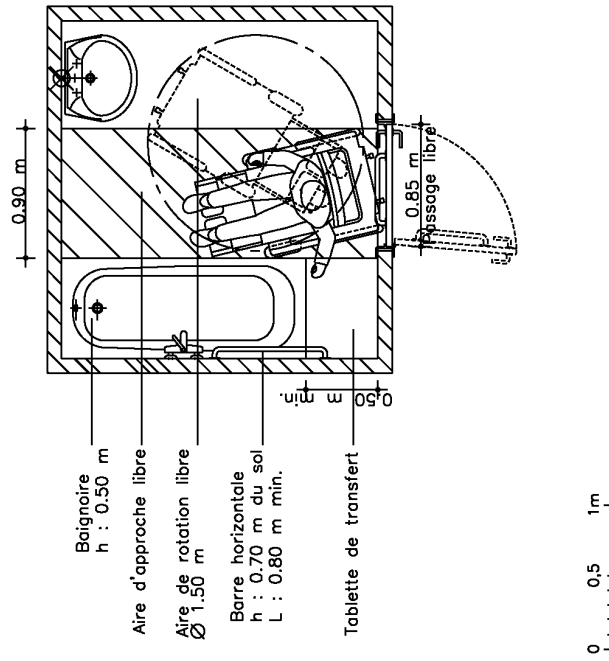
**CROQUIS 1
ARTICLE 5 :
CARACTERISTIQUES DE LA RAMPE**

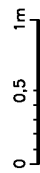
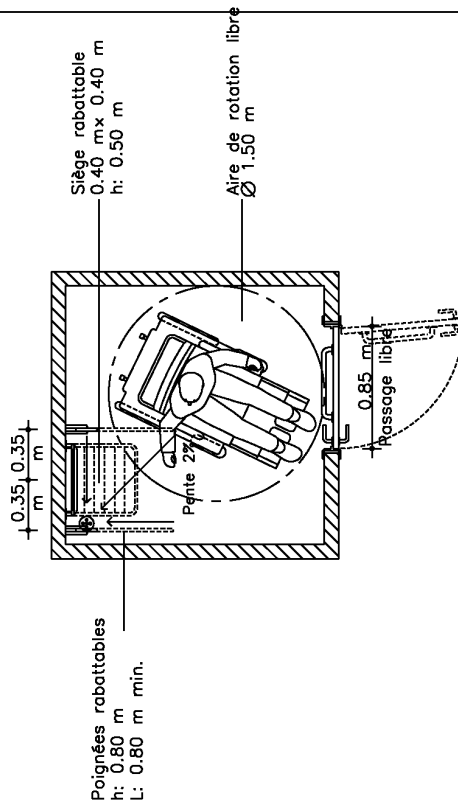
CROQUIS 2
ARTICLE 13 § 2 :
TOILETTES

CROQUIS 3
ARTICLE 14 § 1 :
SALLE DE BAINS

CROQUIS 4
ARTICLE 14 § 3 :
CABINE DE DOUCHE

CROQUIS 5
ARTICLE 14 § 4 :
CHAMBRE

